

Jelentős és hiányt pótló munka lenne a Magyarországon lévő távcsövek összeírása, leltárszerű jegyzékének elkészítése.

Elsőként érdemes lenne a hazánkban található lencsés távcsövek /refraktorok/ listáját összeállítani. Ez a könnyebb munka, mivel számuk kisebb mint a tükrös távcsöveké, viszont a feladat hálásabb, mert általában régiek és közülük sok csillagászatunk történetének részese volt.

Aki tehát tud 10 cm-es átmérőnél nagyobb, vizuális észlelésre használható lencséről, távcsőről, írjon le mindent, amit megtudott róla.

Felirandó: A lencse átmérője, fókusza, vázlatos története, jelenlegi helye, kupolájának megnevezése, milyen más műszerrel van összeszerelve.

Hireket refraktorokról sok forrásból kaphatunk. Érdemes végiggondolni, az országban hol láttunk ilyeneket, majd érdeklődjünk másoktól is ilyesmit iránt. Lencsék lehetnek hivatalos szerveknél /Kutatóintézetek, Egyetemek, TIT-szervezetek/, szakköröknél, Uránia Csillagvizsgálóknál, múzeumokban és magánszemélyeknél is.

Akinek módja van rá részletesen is felmérheti a műszert. Meg kell mérni a lencse teljes és a szabad átmérőit, megállapítani, hogy ragasztott, légréses, dyalit vagy egytagu. Érdeklődjünk származása /gyártási éve, gyártó cég neve, megrendelés módja/ és története iránt. Jelenleg mire használják, milyen okulárok és egyéb berendezések vannak rászzerelve. Próbáljuk lefényképezni és ha lehet észlelni vele. Jegyezzük fel képalkotásának tulajdonságait, szögfelbontását és határmagnitudoját.

Egy év múlva ugyanitt leközzöljük az amatőr-csillagászok segítségével összeállított tételes katalógust, amelyben szerepel az adatközlő neve, véleménye is. Jelenleg 50 lencséről tudunk, de rendkívül ellentmondó értesülésekkel. A lista remélhetőleg sokaknak hasznára lesz. Képet adnak műszerezettség-

günkről, sőt a bemutatók és észlelők számára esetleg kallódó, kellően ki nem használt refraktorokról adnak hírt.

Keszthelyi Sándor
Gyöngyös

A Bradfield 1979 I. üstökös krónikája

William A. Bradfield ausztrál amatőr csillagász 1979. december 24-én fedezte fel a déli égbolt reggeli egén az akkor már szabadszemmel látható üstököst. Az üstökös pályáját Brian G. Marsden számította és pályaelemei csaknem teljesen megegyeztek az 1770-es év II. jelű La Nux által felfedezett üstökösével. Így 234 év a periódusa, azaz 2213-ban várhatjuk vissza.

Az üstökös 1979. december 22-én volt napközben, a Naptól 0,545 cs.e-re, legnagyobb fényűnek 1980. január 26-ra jelezték, 3,8 mg-val. Az üstökösről a METEOR-GYORSHIREK, A COMET RAPID BULLETIN és az ALBIREO adott előrejezést. Az esti égen hazánkban január végétől látszott. Az alábbiakban a beérkezett észleléseket közöljük időrendben.

1980. jan. 28.: Gyöngyösön a város szélén 30 cm-es hóban, - 8°C-os hidegben 3 db 7x50-es binokulárral heten /Juhász László, Kelemen Zsolt, Keszthelyi Sándor, Kovács A. András, Molnár László, Tari Attila, Zenkl Gábor /17:10-18:00 UT között a FOR-ERI csillagképeket pásztázták, a felhőtlen égen, de a telihold fénye miatt nem találták az üstököst. A zéta FOR körüli csillagok 5,5 mg-ig jól látszottak, így az üstökös 4 mg-nál halványabb lehetett.

Kajdacson Dömény Gábor csodálatosan szép, kitűnően átlátszó, horizontig tiszta égen 17:30-18:00 UT között próbálkozott az üstökös keresésével. A csaknem telihold előtti Hold a TAU-ban rendkívül zavart. A csillagok az ERI-ben szabad szemmel azonban jól látszottak /gamma, delta, epsilon és éta/. A szabad szemes HMG= 4,0 volt itt. Az üstököst 30/120 refraktorral /5x; LM = 8° / keresve /kb. 150-200 négyzetfokot át-